5. Sınıf Sosyal Bilgiler

Zor Düzey • 20 Çoktan Seçmeli Soru • Ayrıntılı Çözümler

Bu çalışma, Millî Eğitim Bakanlığının Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 5. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programındaki altı öğrenme alanı ve ilgili öğrenme çıktıları esas alınarak hazırlanmıştır. Sorular; yorumlama, karşılaştırma, kanıt kullanma, neden-sonuç kurma, problem çözme ve bilinçli karar verme becerilerini ölçmeye yöneliktir.

Adı Soyadı:		Sınıfı:	
Tarih:		Puan:	

Sorular

Birlikte Yaşamak • SB.5.1.1 • Zor

1. Elif, ailesinde kardeşine ders çalışırken yardım etmekte, sınıfında başkan seçildiğinde arkadaşlarının görüşlerini öğretmene iletmekte, çevre kulübünde ise afiş hazırlamaktadır. Dönem sonunda sınıf başkanlığı görevi başka bir öğrenciye verilmiştir. Bu durumdan çıkarılabilecek en kapsamlı sonuç hangisidir?

A) Bir kişinin bütün gruplardaki sorumlulukları aynıdır.

B) Gruba üye olmak, o gruptaki görevleri yerine getirmemek için yeterlidir.

C) Bir rol sona erdiğinde kişinin bütün gruplarla ilişkisi de sona erer.

D) Kişi farklı gruplarda farklı roller üstlenebilir; roller değiştikçe hak ve sorumluluklar da değişebilir.

Birlikte Yaşamak • SB.5.1.2 • Zor

2. Bir okulun kültür gününde öğrenciler ailelerine ait yemek, müzik ve kutlama geleneklerini tanıtmıştır. Etkinlik başlamadan önce, kültürel ögelerin ‘üstünlük’ sırasına konulmaması ve her sunumun merakla dinlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu kararın birlikte yaşama kültürüne en önemli katkısı hangisidir?

A) Bütün kültürel farklılıkların zamanla ortadan kalkmasını sağlamak

B) Farklılıkları çatışma nedeni olmaktan çıkarıp karşılıklı öğrenme ve saygı fırsatına dönüştürmek

C) Yalnızca çoğunluğun kültürel özelliklerini görünür kılmak

D) Kültürel özelliklerin sadece aile içinde yaşatılmasını zorunlu hâle getirmek

Birlikte Yaşamak • SB.5.1.3 • Zor

3. Bir sınıf, mahallede yalnız yaşayan yaşlılara destek olmak için sosyal sorumluluk projesi hazırlayacaktır. Aşağıdaki işlemler verilmiştir:

I. Projeyi izin ve güvenlik kurallarına uygun biçimde uygulamak
II. İhtiyacı güvenilir yollarla belirlemek
III. Fikirlerin güçlü ve zayıf yönlerini görüşerek uygulanabilir fikri seçmek
IV. Grup üyeleri arasında görev paylaşımı yapmak
V. Sonuçları değerlendirip çalışmayı tanıtmak

Bu işlemler hangi sırayla yapılırsa proje süreci en sağlıklı biçimde yürütülür?

A) IV - II - I - III - V

B) II - IV - I - V - III

C) II - III - IV - I - V

D) III - I - II - IV - V

Evimiz Dünya • SB.5.2.1 • Zor

4. Çanakkale'nin iki kıtada toprağı bulunması, Ege ve Marmara denizlerine kıyısının olması, Çanakkale Boğazı üzerinde yer alması ve Balıkesir, Edirne ile Tekirdağ'a komşu olması birlikte değerlendiriliyor. Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine örnektir?

A) İlin çevresindeki doğal ve beşerî unsurlara göre açıklanan göreceli konumuna

B) İlin yalnızca Ekvator'a olan açısal uzaklığına

C) İlin başlangıç meridyenine göre kesin boylam değerine

D) İlin matematik konumunu gösteren enlem ve boylam koordinatlarına

Evimiz Dünya • SB.5.2.2 • Zor

5. Bir ilde yeni sanayi alanının kurulmasından sonra nüfus artmış, tarım arazilerinin bir bölümü yerleşime açılmış, ulaşım ağı genişlemiş ve yakındaki akarsuda kirlilik gözlenmiştir. Bu verilerden ulaşılabilecek en güçlü yargı hangisidir?

A) Doğal çevredeki bütün değişimler yalnızca iklim olaylarıyla açıklanabilir.

B) Nüfus artışı ekonomik faaliyetlerden bağımsız gerçekleşmiştir.

C) Ulaşım ağının genişlemesi yalnızca doğal çevreyi olumlu etkilemiştir.

D) Beşerî bir değişim; nüfus, arazi kullanımı, ulaşım ve su kaynakları üzerinde birbirine bağlı sonuçlar doğurmuştur.

Evimiz Dünya • SB.5.2.3 • Zor

6. Deprem riski bulunan bir il için hazırlanacak afet farkındalık etkinlik planlarından hangisi, afetin etkilerini azaltma amacına en uygundur?

A) Yalnızca afet sonrasında yardım toplanmasını planlayan çalışma

B) Riskli alanları tanıtan, güvenli davranışları uygulamalı gösteren, erişilebilir toplanma alanlarını belirten ve tatbikat sonrasında eksikleri değerlendiren çalışma

C) Depremin önlenemeyeceğini söyleyerek hazırlığın gereksiz olduğunu savunan çalışma

D) Sadece acil durum çantası listesini ezberletip uygulama ve değerlendirme yapmayan çalışma

Evimiz Dünya • SB.5.2.4 • Zor

7. Türkiye'ye kara sınırı olan bir komşu devlet hakkında nüfus, başkent, sınır kapıları ve ekonomik faaliyet bilgisi toplayan bir öğrenci, bilgilerinin doğruluğunu artırmak istemektedir. Aşağıdaki yöntemlerden hangisi en güvenilirdir?

A) Kaynağı belirtilmeyen tek bir sosyal medya paylaşımını aynen kullanmak

B) En çok beğeni alan videodaki bilgileri tarihine bakmadan kabul etmek

C) Resmî kurumlar ve güncel atlas gibi güvenilir kaynaklardan bilgi toplayıp bilgileri birden fazla kaynakta karşılaştırmak

D) İlk karşılaştığı internet sitesindeki bilgileri kaynak göstermeden kaydetmek

Ortak Mirasımız • SB.5.3.1 • Zor

8. Bir öğrenci yaşadığı ilin mirasını tanıtmak için iki çalışma yapıyor: Tarihî bir köprünün konumunu ve korunma sorunlarını fotoğraflıyor; yörede kuşaktan kuşağa aktarılan bir halk oyununun ustalarıyla görüşüp hareketlerini kaydediyor. Bu çalışmaların kültürel miras açısından doğru açıklaması hangisidir?

A) Köprü somut, halk oyunu somut olmayan mirastır; ikisinin de belgelenmesi ve yaşatılması ortak mirasın korunmasına katkı sağlar.

B) Köprü ve halk oyunu yalnızca ekonomik değer taşıdıkları için mirastır.

C) Halk oyunu elle tutulamadığı için korunmasına gerek olmayan bir ögedir.

D) Köprü somut olmayan, halk oyunu ise somut miras örneğidir.

Ortak Mirasımız • SB.5.3.2 • Zor

9. Anadolu'daki bir ilk yerleşim yerinde yapılan kazılarda tahıl depoları, öğütme taşları, tarımda kullanılan taş aletler ve evcil hayvan kemikleri bulunmuştur. Evlerin birbirine yakın ve uzun süre kullanılmış olduğu da anlaşılmıştır. Bu kanıtların tümüne dayanılarak hangi çıkarım yapılabilir?

A) Toplum yalnızca avcılık yapmış ve sürekli yer değiştirmiştir.

B) Toplumun beslenme biçimi hakkında hiçbir bilgi edinilemez.

C) İnsanlar üretim yapmadan yalnızca hazır ürünleri tüketmiştir.

D) Yerleşik hayat, tarımsal üretim ve hayvanların evcilleştirilmesi toplumun sosyal yaşamını biçimlendirmiştir.

Ortak Mirasımız • SB.5.3.2 • Zor

10. Bir tarih şeridinde üç olay sırasıyla MÖ 3200, MÖ 1200 ve MS 1071 tarihleriyle gösterilmiştir. Bu olayların eskiden yeniye doğru sıralanışıyla ilgili hangi açıklama doğrudur?

A) MÖ tarihlerde sayı küçüldükçe olay daha eskiye gider; bu nedenle MÖ 1200 ilk sıradadır.

B) MÖ 3200, MÖ 1200'den daha eskidir; her iki tarih de MS 1071'den önce gelir.

C) MS 1071, sayı değeri küçük olduğu için MÖ 3200'den daha eskidir.

D) Milat kullanılınca MÖ ve MS tarihleri arasında kronolojik sıralama yapılamaz.

Ortak Mirasımız • SB.5.3.3 • Zor

11. Bir öğrenci Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını şöyle eşleştiriyor:

I. Sümerler - yazının kullanılması
II. Asurlar - ticaret kolonileri yoluyla yazının Anadolu'ya taşınması
III. Hititler - anal adı verilen yıllıklar
IV. Lidyalılar - paranın ticarette kullanılması
V. İyonlar - özgür düşünce ortamında bilimsel çalışmalar

Bu eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I ve IV

B) II, III ve V

C) I, II, III, IV ve V

D) I, II ve III

Yaşayan Demokrasimiz • SB.5.4.1 • Zor

12. Bir okul meclisinde temsilciler seçimle belirleniyor, kararlar görüşülürken farklı fikirlerin açıklanmasına izin veriliyor ve kabul edilen kurallar herkese eşit uygulanıyor. Bu uygulamalar demokrasi ile cumhuriyet arasındaki ilişkiyi nasıl açıklar?

A) Cumhuriyette yönetim millî egemenliğe dayanırken seçim, katılım, çoğulculuk ve hukukun üstünlüğü demokratik işleyişi güçlendirir.

B) Cumhuriyet yalnızca yöneticilerin kalıtsal olarak belirlenmesi demektir.

C) Demokraside farklı görüşlerin açıklanması karar almayı bozduğu için engellenir.

D) Kuralların herkese eşit uygulanması demokrasiyle ilişkili değildir.

Yaşayan Demokrasimiz • SB.5.4.2 / SB.5.4.3 • Zor

13. Mahalle parkındaki kirliliği fark eden öğrenciler sorunu fotoğraflayıp nedenlerini araştırmış, belediyeye dilekçe vermiş ve gerekli izinleri alarak temizlik farkındalığı etkinliği düzenlemiştir. Bu davranışlar etkin vatandaşlık açısından nasıl değerlendirilmelidir?

A) Yalnızca kişisel çıkar sağladığı için etkin vatandaşlık örneği değildir.

B) Sorunları kurumlara bildirmek sorumluluktan kaçmak anlamına gelir.

C) Hak kullanımı ile sorumluluklar birbirinden tamamen bağımsızdır.

D) Öğrenciler katılım ve başvuru haklarını kullanırken çevreye karşı sorumluluklarını da yasal yollarla yerine getirmiştir.

Yaşayan Demokrasimiz • SB.5.4.4 • Zor

14. Bir öğrenci, karşılaştığı sorunlar için başvurulabilecek kurumları gösteren bir tablo hazırlamıştır. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi tümüyle doğrudur?

A) Mahalledeki bozuk sokak lambası - müze / Deprem hazırlığı - kütüphane

B) Mahalledeki bozuk sokak lambası - belediye / Afet bilgilendirmesi - AFAD / Okuldaki sorun - okul yönetimi

C) Okuldaki sorun - gümrük müdürlüğü / Park temizliği - hastane

D) Afet bilgilendirmesi - spor kulübü / Yol sorunu - arkeoloji müzesi

Hayatımızdaki Ekonomi • SB.5.5.1 • Zor

15. Bir işletme üretimde kullandığı suyu arıtarak yeniden kullanmaya, atıkları türlerine göre ayırmaya ve enerji tasarruflu makinelerden yararlanmaya başlamıştır. Yakındaki çiftçiler de damla sulamaya geçmiştir. Bu uygulamaların ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kaynak tüketimini artırarak üretim maliyetini yükseltmek

B) Doğal kaynakların sınırsız olduğu düşüncesini güçlendirmek

C) Kaynak israfını ve çevresel baskıyı azaltırken ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak

D) Üretim ile çevrenin korunması arasında hiçbir ilişki olmadığını göstermek

Hayatımızdaki Ekonomi • SB.5.5.2 • Zor

16. Ayşe'nin aylık 600 TL geliri vardır. Zorunlu ulaşım, beslenme ve kitap giderleri toplam 380 TL'dir. 180 TL'lik kulaklık almak ve en az 80 TL tasarruf etmek istemektedir. Bütçesini aşmadan öncelik sırasına uygun davranması için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

A) Önce 380 TL'lik ihtiyaçlarını karşılamalı, 80 TL'yi tasarrufa ayırmalı; kalan 140 TL yetmediği için kulaklığı ertelemeli veya daha uygun bir seçenek aramalıdır.

B) Kulaklığı almalı, ihtiyaçlarından 40 TL vazgeçmeli ve hiç tasarruf yapmamalıdır.

C) Gelirini 640 TL kabul ederek bütün harcamaları yapmalıdır.

D) Tasarruf hedefini gider saymayıp 180 TL'lik kulaklığı hemen almalıdır.

Hayatımızdaki Ekonomi • SB.5.5.3 • Zor

17. Bir ilin verimli ovaları, gelişmiş limanı ve tarihî kıyı yerleşimleri vardır. İlde önce tarım ürünleri işlenmeden satılırken daha sonra paketleme tesisleri, liman taşımacılığı ve kültür turizmi gelişmiştir. Bu değişimi en iyi özetleyen yargı hangisidir?

A) Ekonomik faaliyetler ilin doğal ve beşerî özelliklerinden etkilenmez.

B) Tarımın bulunduğu bir yerde hizmet ve sanayi faaliyetleri gelişemez.

C) Liman yalnızca tarımsal üretimi azaltan bir unsurdur.

D) Doğal ve beşerî kaynaklar ekonomik faaliyetleri şekillendirir; ürünü işleme ve hizmet sektörlerinin gelişmesi ekonomik çeşitlilik ve katma değer oluşturabilir.

Teknoloji ve Sosyal Bilimler • SB.5.6.1 • Zor

18. Çevrim içi eğitim uzaktaki öğrencilere derslere erişim sağlayabilir; ancak bağlantı imkânı olmayan öğrenciler eşit biçimde yararlanamayabilir. E-ticaret ürünlere ulaşmayı kolaylaştırabilir; fakat güvenilmeyen siteler kişisel bilgi ve ödeme riski oluşturabilir. Bu örneklerden hangi sonuca ulaşılır?

A) Teknolojik gelişmeler toplumun her kesimini her koşulda aynı biçimde etkiler.

B) Teknolojinin toplumsal etkileri yarar ve riskler birlikte değerlendirilerek; erişim, güvenlik ve kullanım koşullarına göre incelenmelidir.

C) Teknolojinin yalnızca olumsuz etkileri vardır.

D) Bir teknolojik ürün yararlıysa bilinçli kullanıma gerek yoktur.

Teknoloji ve Sosyal Bilimler • SB.5.6.1 • Zor

19. Bir tartışmada Deniz, ‘Teknoloji insanları her zaman yalnızlaştırır.’ diyor. Ece ise görüntülü görüşmelerin uzaktaki aile bireylerini bir araya getirdiğini, buna karşılık aşırı ekran kullanımının yüz yüze iletişimi azaltabildiğini gösteren iki araştırma sunuyor. Kanıta dayalı en uygun değerlendirme hangisidir?

A) Deniz'in görüşü kesin doğrudur; çünkü ‘her zaman’ ifadesi güçlüdür.

B) Ece'nin sunduğu iki araştırma birbiriyle çeliştiği için ikisi de yok sayılmalıdır.

C) Deniz'in kesin yargısı reddedilmeli; teknolojinin iletişime etkisinin kullanım biçimi ve koşullara göre değişebildiği kabul edilmelidir.

D) Teknolojinin iletişime etkisi hakkında hiçbir kanıt kullanmadan karar verilmelidir.

Teknoloji ve Sosyal Bilimler • SB.5.6.2 • Zor

20. Mert'e ‘ödüllü test’ bağlantısı gönderen bilinmeyen bir site; adı, ev adresi, okul bilgisi ve hesap şifresini istemektedir. Aynı anda Mert, konum bilgisi görünen bir fotoğrafı herkese açık paylaşmayı düşünmektedir. Bilinçli teknoloji kullanımı için en doğru davranış hangisidir?

A) Bağlantının kaynağını doğrulamak, şifreyi kimseyle paylaşmamak, gereksiz kişisel bilgileri vermemek, konum paylaşımını kapatmak ve güvendiği bir yetişkinden yardım istemek

B) Ödül kazanma ihtimali olduğu için bütün bilgileri hemen girmek

C) Şifreyi verdikten sonra yalnızca fotoğrafı silmenin yeterli olduğunu düşünmek

D) Herkese açık paylaşımların dijital ayak izi oluşturmadığını varsaymak

Cevap Anahtarı

Her soru 5 puan olarak değerlendirildiğinde toplam puan 100'dür.

1. D	2. B	3. C	4. A	5. D
6. B	7. C	8. A	9. D	10. B
11. C	12. A	13. D	14. B	15. C
16. A	17. D	18. B	19. C	20. A

Kapsam Dağılımı

Öğrenme alanı	Soru numaraları
Birlikte Yaşamak	1, 2, 3
Evimiz Dünya	4, 5, 6, 7
Ortak Mirasımız	8, 9, 10, 11
Yaşayan Demokrasimiz	12, 13, 14
Hayatımızdaki Ekonomi	15, 16, 17
Teknoloji ve Sosyal Bilimler	18, 19, 20

Ayrıntılı Soru Çözümleri

Çözümlerde doğru seçeneğe götüren kanıt ve düşünme yolu açıklanmış; yanıltıcı seçeneklerin neden uygun olmadığı da belirtilmiştir.

1. Soru - Doğru Cevap: D | Birlikte Yaşamak (SB.5.1.1)	Elif aynı anda aile, sınıf ve kulüp gruplarının üyesidir; fakat her gruptaki rolü ve bu rolün gerektirdiği sorumluluk farklıdır. Sınıf başkanlığının sona ermesi yalnızca o gruptaki belirli rolün değiştiğini gösterir, diğer grup üyeliklerini ortadan kaldırmaz. Bu nedenle rollerin gruba göre farklılaşabileceğini ve zaman içinde değişebileceğini birlikte açıklayan D seçeneği doğrudur.
2. Soru - Doğru Cevap: B | Birlikte Yaşamak (SB.5.1.2)	Kültürel özelliklere saygı, farklılıkların yok edilmesini veya tek bir kültürün üstün tutulmasını gerektirmez. Tam tersine insanlar birbirlerinin kültürel ögelerini tanıdıkça ön yargılar azalır, iletişim ve toplumsal birlik güçlenir. Etkinlikte sıralama yapılmaması ve herkesin dinlenmesi bu yaklaşımı yansıttığı için doğru cevap B'dir.
3. Soru - Doğru Cevap: C | Birlikte Yaşamak (SB.5.1.3)	Bir sosyal sorumluluk projesi önce gerçek ihtiyacın belirlenmesiyle başlar. Ardından çözüm fikirleri değerlendirilir, uygulanabilir fikir seçilir ve görev paylaşımı yapılır. İzin ve güvenlik koşulları sağlandıktan sonra uygulamaya geçilir; son aşamada sonuçlar değerlendirilip paylaşılır. Bu mantıksal akış II-III-IV-I-V, yani C seçeneğidir.
4. Soru - Doğru Cevap: A | Evimiz Dünya (SB.5.2.1)	Göreceli konum; bir yerin denizlere, boğazlara, kıtalara, komşu illere, ulaşım yollarına ve benzeri çevresel unsurlara göre yerini açıklar. Sorudaki bilgiler sayısal enlem-boylam değerleri değil, Çanakkale'nin çevresindeki unsurlarla ilişkileridir. Bu nedenle A seçeneği doğrudur; diğer seçenekler matematik konuma yöneliktir.
5. Soru - Doğru Cevap: D | Evimiz Dünya (SB.5.2.2)	Sanayi alanı insan eliyle oluşturulan beşerî bir unsurdur. Bunun ardından nüfusun, yerleşim alanlarının ve ulaşımın değişmesi; ayrıca akarsuda kirlilik görülmesi, doğal ve beşerî çevre unsurlarının birbirini etkilediğini gösterir. D seçeneği bütün verileri neden-sonuç bağıyla açıklarken diğer seçenekler verilerin bir bölümünü yok saymaktadır.
6. Soru - Doğru Cevap: B | Evimiz Dünya (SB.5.2.3)	Afet farkındalığı yalnızca afet sonrasına veya tek bir malzeme listesine indirgenemez. Etkili plan; riskleri tanıma, afet öncesi hazırlık, doğru davranışları uygulama, toplanma alanlarını bilme ve tatbikatı değerlendirerek eksikleri giderme aşamalarını içermelidir. Bu bütünlük yalnızca B seçeneğinde vardır.

7. Soru - Doğru Cevap: C | Evimiz Dünya (SB.5.2.4)	Bilgi toplamada kaynağın yazarı, kurumu, yayın tarihi ve doğrulanabilirliği önemlidir. Resmî kurumlar ile güncel atlaslar daha güvenilir başlangıç kaynaklarıdır; aynı bilginin birden fazla güvenilir kaynakta karşılaştırılması hata riskini azaltır. Beğeni sayısı veya ilk karşılaşılan sayfa, bilginin doğruluğunu kanıtlamaz. Bu nedenle cevap C'dir.
8. Soru - Doğru Cevap: A | Ortak Mirasımız (SB.5.3.1)	Yapılar, tarihî mekânlar ve nesneler somut kültürel miras; oyunlar, gelenekler, anlatılar ve uygulamalar ise somut olmayan kültürel mirastır. Fotoğraf, görüşme ve kayıt gibi çalışmalar bu ögelerin tanınmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yardım eder. Bu ayrımı ve koruma amacını birlikte doğru veren seçenek A'dır.
9. Soru - Doğru Cevap: D | Ortak Mirasımız (SB.5.3.2)	Tahıl depoları ve öğütme taşları bitkisel üretim ile ürünleri saklama alışkanlığını, evcil hayvan kemikleri ise hayvanların insan denetiminde yetiştirildiğini gösterir. Uzun süre kullanılan yakın evler de yerleşik yaşama işaret eder. Kanıtların tümünü birlikte açıklayan D seçeneğidir; diğer seçenekler buluntularla açıkça çelişir.
10. Soru - Doğru Cevap: B | Ortak Mirasımız (SB.5.3.2)	Milattan önceki tarihlerde sayı büyüdükçe milattan daha uzağa, yani daha eskiye gidilir. Bu yüzden MÖ 3200, MÖ 1200'den öncedir. Milattan sonraki 1071 yılı ise her iki MÖ tarihten de yenidir. Doğru kronolojik açıklama B seçeneğindedir.
11. Soru - Doğru Cevap: C | Ortak Mirasımız (SB.5.3.3)	Sümerlerin yazı, Asurların ticaret kolonileri ve yazının Anadolu'ya taşınması, Hititlerin anal geleneği, Lidyalıların para ve İyonların bilimsel düşünceyle ilişkilendirilmesi uygundur. Bu katkılar yazı, tarih, ekonomi ve bilim alanlarında ortak mirasın nasıl geliştiğini gösterir. Verilen beş eşleştirmenin tamamı doğru olduğundan cevap C'dir.
12. Soru - Doğru Cevap: A | Yaşayan Demokrasimiz (SB.5.4.1)	Cumhuriyet, egemenliğin millete ait olduğu ve yöneticilerin kalıtsal olmayan yollarla belirlendiği yönetim biçimidir. Demokrasi ise katılım, seçim, çoğulculuk, haklara saygı ve hukukun üstünlüğü gibi ilkelerle bu yönetimin işleyişini güçlendirir. Sorudaki temsil, görüş açıklama ve eşit kural uygulaması bu ilişkiyi gösterdiği için A doğrudur.
13. Soru - Doğru Cevap: D | Yaşayan Demokrasimiz (SB.5.4.2 / SB.5.4.3)	Etkin vatandaş çevresindeki sorunlara duyarsız kalmaz; bilgi toplar, çözüm üretir, ilgili kurumlara başvurur ve kurallara uygun biçimde sürece katılır. Öğrencilerin dilekçe vermesi katılım ve başvuru hakkıyla, farkındalık çalışması yapması ise toplumsal sorumlulukla ilgilidir. Hak ve sorumluluğu birlikte açıklayan D seçeneği doğrudur.

14. Soru - Doğru Cevap: B | Yaşayan Demokrasimiz (SB.5.4.4)	Başvurulacak kurum sorunun görev alanına göre belirlenmelidir. Belediye yerel altyapı ve aydınlatma hizmetleriyle, AFAD afetlere hazırlık ve bilgilendirmeyle, okul yönetimi ise okul içindeki sorunlarla ilgilidir. B seçeneğindeki üç eşleştirme de kurumların görev alanlarıyla uyumludur.
15. Soru - Doğru Cevap: C | Hayatımızdaki Ekonomi (SB.5.5.1)	Suyun yeniden kullanılması, damla sulama, atıkların ayrılması ve enerji verimliliği aynı miktarda kaynaktan daha fazla yarar sağlanmasına yardımcı olur. Böylece maliyet ve israf azalabilir, doğal çevre üzerindeki baskı hafifler ve üretim uzun süre sürdürülebilir hâle gelir. Bu ortak sonucu doğru açıklayan seçenek C'dir.
16. Soru - Doğru Cevap: A | Hayatımızdaki Ekonomi (SB.5.5.2)	Ayşe'nin ihtiyaçları ve tasarruf hedefi toplam 460 TL'dir. 600 TL gelirden bu tutar çıkarıldığında 140 TL kalır; 180 TL'lik kulaklık için 40 TL eksik vardır. Sağlıklı bütçede ihtiyaçlar ve belirlenen tasarruf öncelenir, istek ise bütçe uygunsa karşılanır. Bu nedenle A seçeneği doğrudur.
17. Soru - Doğru Cevap: D | Hayatımızdaki Ekonomi (SB.5.5.3)	Verimli ova tarımı, paketleme tesisi sanayiyi, liman taşımacılığı ve kültür turizmi ise hizmet sektörünü destekler. Bir ilde bu sektörler birbirini tamamlayabilir; tarımsal ürünün işlenmesi ve taşınması ürünün değerini artırabilir. Doğal ve beşerî kaynaklarla sektörler arasındaki ilişkiyi en kapsamlı açıklayan seçenek D'dir.
18. Soru - Doğru Cevap: B | Teknoloji ve Sosyal Bilimler (SB.5.6.1)	Verilen örnekler teknolojinin eğitim ve alışverişte kolaylık sağladığını, fakat erişim eşitsizliği ve güvenlik riski de doğurabildiğini gösterir. Bu nedenle tek yönlü 'daima yararlı' veya 'daima zararlı' yargıları kanıtlarla uyuşmaz. Etki; kullanım biçimi, erişim imkânı ve güvenlik önlemleriyle birlikte değerlendirilmelidir. Doğru cevap B'dir.
19. Soru - Doğru Cevap: C | Teknoloji ve Sosyal Bilimler (SB.5.6.1)	'Her zaman' sözü istisna kabul etmeyen kesin bir iddiadır. Görüntülü görüşmenin olumlu, aşırı ekran kullanımının ise olumsuz etkisini gösteren kanıtlar, etkinin koşula göre değiştiğini ortaya koyar. Bu kanıtlar birbirini geçersiz kılmaz; farklı kullanım durumlarını açıklar. Bu nedenle en tutarlı değerlendirme C'dir.
20. Soru - Doğru Cevap: A | Teknoloji ve Sosyal Bilimler (SB.5.6.2)	Şifre, adres, okul ve konum gibi bilgiler kişisel güvenlik ve mahremiyet açısından korunmalıdır. Bilinmeyen bağlantılar doğrulanmadan açılmamalı; hesap şifresi hiçbir kişi veya siteyle paylaşılmamalıdır. İnternette yapılan paylaşımlar silinse bile iz bırakabilir, yani dijital ayak izinin parçası olabilir. Güvenli adımların tümünü içeren A seçeneği doğrudur.

Müfredat Dayanağı ve Kaynaklar

Sorular hazırlanırken Millî Eğitim Bakanlığının 5. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programındaki öğrenme alanları, içerik çerçeveleri ve öğrenme çıktıları esas alınmıştır. Bu çalışma, resmî MEB sınavı veya MEB tarafından onaylanmış bir yayın değildir; müfredata uyumlu, bağımsız bir eğitim materyalidir.

- 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı
- Birlikte Yaşamak
- Evimiz Dünya
- Ortak Mirasımız
- Yaşayan Demokrasimiz
- Hayatımızdaki Ekonomi
- Teknoloji ve Sosyal Bilimler

Yasal Bilgilendirme ve Paylaşım Koşulu

Bu çalışma eğitim amacıyla hazırlanmıştır. İçeriğin tamamı veya bir bölümü ticari amaçla satılamaz; kaynak bilgisi kaldırılarak sahiplenilemez. Çalışmayı farklı internet sitelerinde ve sosyal medya kanallarında ücretsiz olarak paylaşabilirsiniz. Paylaşım sırasında kaynak olarak https://www.ucretsizdersler.com.tr/ bağlantısının açık ve tıklanabilir biçimde belirtilmesi gerekir. PDF dosyasını değiştirmeden paylaşmanız ve güncel sürüm için ziyaretçileri kaynak bağlantısına yönlendirmeniz önerilir. Soruların farklı bir sınav ya da yayında kullanılmasından doğabilecek sorumluluk, kullanan kişi veya kuruma aittir.

Hazırlayan ve kaynak: www.ucretsizdersler.com.tr